

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій
Кафедра фінансів, обліку і аналізу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

к.е.н.. Олексюк Г.В.

Протокол від 27 вересня 2021р. № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОД ВБ2.2 «Муніципальна боргова політика»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

вид дисципліни _____ за вибором

мова викладання _____ українська

освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

Робоча програма навчальної дисципліни «Муніципальна боргова політика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробники (викладачі):

доцент кафедри ФОА, к.е.н.

Волошин О.П.

Гарант освітньої програми:

професор кафедри ФОА, к.е.н., проф.

Лапішко М.Л.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку і аналізу.

Протокол від «27» серпня 2021 року № 1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів/год	5/150	
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	45	
• лекційні заняття, год	30	
• семінарські заняття, год.	-	
• практичні заняття, год.	15	
• лабораторні заняття, год	-	
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:		
• виконання практичних завдань – к-сть завдань/год.	105	8/48
• виконання тестових завдань, к-сть/год.		8/16
• виконання обов'язкового індивідуального науково-дослідницького завдання, к-сть/год.		1/20
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год		21
Екзамен	2	

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 30 %, заочної форми навчання – .

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни та результати навчання

Мета вивчення дисципліни – формування системи теоретичних знань і отримання практичних умінь і навичок з питань муніципальної боргової політики.

2.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

загальних:

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахових (спеціальних):

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, зокрема моніторингу заставного майна.

СК10. Здатність застосовувати методи і прийоми роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів підприємницької діяльності на основі знань специфіки проблем та протиріч функціонування грошових потоків.

СК11. Здатність оцінювати перспективи та ризики співпраці з фінансовими посередниками, створювати інформаційну базу даних професійних учасників різних сегментів фінансового ринку, у тому числі партнерів, конкурентів.

СКС-2-1. Здатність критично оцінити потребу у фінансуванні та об'єктивно оцінювати наслідки впровадження інновацій для розвитку територій.

СКС-2-2. Вміння здійснювати пошук і вивчення нових можливостей залучення інвестиційних ресурсів, у тому числі шляхом муніципальних запозичень.

СКС-2-3. Здатність приймати та виконувати управлінські рішення щодо впровадження державних цільових програм та програм громадського бюджету, проведення тендерних процедур закупівлі товарів і послуг для підвищення рівня життя членів територіальної громади.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

знати: Закони України, нормативно-правові акти НБУ;

уміти: користуватись основними статистичними, економіко-математичними методами збору, обробки та аналізу інформації необхідної для проведення маркетингових досліджень, планування і розробки та виконання стратегії та тактики маркетингової діяльності, а також розробки і реалізації комплексу маркетингу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	Лекції, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності	Лекції, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	Лекції, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР12. Обґрунтівти вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод, метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;

ПР15. Управляти фінансовими ризиками на макро- та мікрорівні.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР16. Проводити комплексну оцінку ефективності використання фінансових ресурсів, обґрунтування доцільності фінансування витрат.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;
ПР20. Здійснювати управління активами, капіталом, ризиками, земельними ресурсами, вартістю об'єктів власності територіальної громади, користуватися офіційним порталом публічних коштів e-data.	Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;	Поточний контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне фронтальне опитування; ✓ Усне вибіркове опитування; Семестровий контроль: ✓ Тестування; ✓ Усне опитування; ✓ Письмове опитування;

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Фінансові інновації	Інвестиційний менеджмент
2	Податковий та бюджетний менеджмент	Облік і контроль державних фінансів
3	Ринок фінансових послуг	Маркетинг фінансових послуг
4	Фінансовий менеджмент	Банківський менеджмент
5	Страховий менеджмент	Територіальна просторова економіка

3. Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Муніципальна боргова політика» є теоретичні та практичні засади організації прав муніципалітетів та ОТГ щодо місцевих позик, особливостей емісії місцевих запозичень.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретичних знань зі специфіки емісії місцевих запозичень (кредитів, місцевих облігацій, інших цінних паперів) та управління ними; управління муніципальними гарантіями як окремою формою місцевих запозичень; володіння методами контролю за обсягом місцевого боргу; вивчення законодавчих і нормативних обмежень у сфері місцевого боргу; глобальних практик та прийомів муніципальної боргової політики.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№	Назви тем	К-ть годин	
		ДФН	ЗФН
	ТЕМА 1. Муніципальна боргова політика та місцевий борг. Лекція 1. 1. Муніципальна боргова політика. 2. Місцевий борг.	4 2	
	Лекція 2. 1. Місцеві запозичення. 2. Місцева гарантія. 3. Границний обсяг місцевого боргу.	2	
	ТЕМА 2. Права муніципалітетів та ОТГ щодо місцевих позик. Лекція 3. 1. Джерела фінансових ресурсів ОТГ. 2. Грантові механізми фінансування проектів місцевого соціально-економічного розвитку.	4 2	
	Лекція 4. 1. Кредитні механізми фінансування місцевого економічного розвитку. 2. Бюджетні механізми фінансування розвитку об'єднаної територіальної громади.	2	
	ТЕМА 3. Особливості емісії місцевих запозичень: запозичення, позики, кредит, цінні папери, місцеві облігації. Лекція 5. 1. Облігаційні позики. 2. Банківські кредити, залучені органами місцевої влади. 3. Вексельна позика.	4 2	
	Лекція 6. 1. Взаємні позики органів місцевого самоврядування. 2. Інвестиційні бюджетні позики. 3. Позики органам місцевого самоврядування від спеціалізованих урядових і неурядових установ.	2	
	ТЕМА 4. Місцеві і муніципальні гарантії. Лекція 7. 1. Механізм надання місцевих гарантій. 2. Правочин щодо надання місцевої гарантії.	2	
	Лекція 8. 1. Договір про погашення заборгованості позичальника. 2. Погодження обсягу та умов надання місцевої гарантії.	4 2	
	ТЕМА 5. Особливості обліку місцевого боргу та гарантій Лекція 9. 1. Процедура проведення запозичень. 2. Основні форми запозичень.	2	
	Лекція 10. 1. Кредитні рейтинги муніципалітетів. 2. Програмно-цільове планування місцевих бюджетів.	4	

	3. Шляхи досягнення фінансово-бюджетної прозорості.	2	
	ТЕМА 6. Особливості оподаткування операцій з місцевими ЦП Лекція 11. 1. Неврахування збитків від операцій з цінними паперами, що не перебувають в обігу на фондовій біржі. 2. Порядок врахування прибутку/збитку за операціями з цінними паперами, що оподатковується за ставкою 10 відсотків. 3. Застосування ставки особливого податку, якщо операція з цінними паперами виконана (здійснена) на фондовій біржі.	2	
	Лекція 12. 1. Застосування нульової ставки особливого податку до операцій з цінними паперами на певній фондовій біржі. 2. Період здійснення сплати особливого податку податковим агентом. 3. Визначення бази оподаткування та платників особливого податку.	4 2	
	ТЕМА 7. Сучасний стан місцевого боргу в Україні. Лекція 13. 1. Сутність державного кредиту. 2. Зовнішній державний та гарантований державою борг України. 3. Границі обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій.	2	
	Лекція 14. 1. Графік виплат державного боргу України. 2. Аналіз зовнішнього боргу України по роках.	2 2	
	ТЕМА 8. Міжнародні організації, що працюють з муніципалітетами і громадами Лекція 15. 1. Основні програми Європейського Союзу. 2. ПРООН. 3. Агенство США з міжнародного розвитку. 4. Світовий банк. 5. Міжнародний банк реконструкції і розвитку.		
	Всього	30	

4.2.Практичні (семінарські) заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФ Н
1	Заняття №1. Муніципальна боргова політика та місцевий борг. Практичне заняття № 1. 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Муніципальна боргова політика. 1.2. Місцевий борг. 1.3. Місцеві запозичення. 1.4. Місцева гарантія. 1.5. Границі обсяг місцевого боргу. 2. Видача завдань та роз'яснення методики виконання обов'язкової індивідуальної роботи.	2	

	3. Консультація з питань виконання тестових та практичних завдань. 4. Самостійна аудиторна робота.	
2.	Заняття № 2. Права муніципалітетів та ОТГ щодо місцевих позик Практичне заняття № 2. 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Джерела фінансових ресурсів ОТГ. 1.2. Грантові механізми фінансування проектів місцевого соціально-економічного розвитку. 1.3. Кредитні механізми фінансування місцевого економічного розвитку. 1.4. Бюджетні механізми фінансування розвитку об'єднаної територіальної громади. 2. Самостійна аудиторна робота.	2
3.	Заняття № 3. Особливості емісії місцевих запозичень: запозичення, позики, кредит, цінні папери, місцеві облігації. Практичне заняття № 3: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Облігаційні позики. 1.2. Банківські кредити, залучені органами місцевої влади. 1.3. Вексельна позика. 1.4. Взаємні позики органів місцевого самоврядування. 1.5. Інвестиційні бюджетні позики. 1.6. Позики органам місцевого самоврядування від спеціалізованих урядових і неурядових установ. 2. Консультація з питань виконання обов'язкової індивідуальної роботи. 3. Самостійна аудиторна робота.	2
4	Заняття № 4. Місцеві і муніципальні гарантії. Практичне заняття № 4: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Механізм надання місцевих гарантій. 1.2. Правочин щодо надання місцевої гарантії. 1.3. Договір про погашення заборгованості позичальника. 1.4. Погодження обсягу та умов надання місцевої гарантії. 2. Самостійна аудиторна робота.	2
5	Заняття № 5. Особливості обліку місцевого боргу та гарантій. Практичні заняття № 5: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Процедура проведення запозичень. 1.2. Основні форми запозичень. 1.3. Кредитні рейтинги муніципалітетів. 1.4. Програмно-цільове планування місцевих бюджетів. 1.5. Шляхи досягнення фінансово-бюджетної прозорості. 2. Консультація з питань виконання обов'язкової індивідуальної роботи. 3. Самостійна аудиторна робота.	2
6	Заняття № 6. Особливості оподаткування операцій з місцевими ЦП Практичні заняття № 4: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Неврахування збитків від операцій з цінними паперами, що не перебувають в обігу на фондовій біржі.	2

	1.2.Порядок врахування прибутку/збитку за операціями з цінними паперами, що оподатковується за ставкою 10 відсотків. 1.3.Застосування ставки особливого податку, якщо операція з цінними паперами виконана (здійснена) на фондовій біржі. 1.4.Застосування нульової ставки особливого податку до операцій з цінними паперами на певній фондовій біржі. 1.5.Період здійснення сплати особливого податку податковим агентом. 1.6.Визначення бази оподаткування та платників особливого податку. 2. Самостійна аудиторна робота.	
7.	Заняття № 7. Сучасний стан місцевого боргу в Україні. Практичні заняття № 7: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1. Сутність державного кредиту. 1.2. Зовнішній державний та гарантований державою борг України. 1.3.Границі обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій. 1.4.Графік виплат державного боргу України. 2. Консультація з питань підготовки до заліку та захисту обов'язкової індивідуальної роботи.. 3. Самостійна аудиторна робота.	1
8	Заняття № 8. Міжнародні організації, що працюють з муніципалітетами і громадами. Практичні заняття № 8: 1. Опитування студентів за матеріалами лекції: 1.1.Основні програми Європейського Союзу. 1.2. ПРООН. 1.3.Агенство США з міжнародного розвитку. 1.4.Світовий банк. 1.5.Міжнародний банк реконструкції і розвитку. 2. Самостійна аудиторна робота. 3. Консультація з питань підготовки до екзамену.	2
Всього		15

4.3. Самостійна робота

Найменування робіт	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	24	
Виконання тестових завдань до тем 1-8	16	
Виконання практичних завдань до тем 1-8	16	
Робота з лекційним матеріалом	16	
Підготовка обов'язкового індивідуального завдання	24	
Підготовка до підсумкового контролю	9	
Усього годин	105	

5. Опис методів оцінювання результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивченні дисципліни включають:

1. *Поточний контроль роботи здобувача:*
 - ✓ Тестове опитування;

- ✓ Усне опитування на практичних заняттях;
- ✓ Виконання індивідуального завдання (за варіантом) та його захист.

2. Підсумковий контроль: Складання екзамену (письмової та усної компоненті)

Письмова компонента:

- ✓ Завдання 1-го рівня – тести;
- ✓ Завдання 2-го рівня – дати визначення поняття;
- ✓ Завдання 3-го рівня – розкрити суть та зміст явища.

Робота в умовах дистанційного навчання

- ✓ Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, так і у зв'язку з карантинними заходами.
- ✓ Дистанційна робота на кафедрі фінансів, обліку та аналізу ІППТ проводиться на платформах MS Teams .
- ✓ При дистанційній роботі (у тому числі за умов карантину) передбачається співбесіда зі студентами під час проведення відео конференцій на лекційних та практичних заняттях. Письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @lpnu.ua. Дистанційні заняття проводяться на платформах MS Teams.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Поточний контроль (ПК)		Екзамен		Разом за дисципліну
Форми поточного контролю	Макс балів (ПК)	Письмова компонента	Усна компонента	
Тестування за темами, 8×1 бал = 8 балів	8	40	10	
Виконання практичних завдань, 8×2 бали = 16 балів	16			
Виконання обов'язкового індивідуального завдання	20			
Захист обов'язкового індивідуального завдання	6			
Разом за ПК	50	40	10	50+50=100

Порядок та критерії виставляння балів та оцінок:

В процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами **поточного контролю** набрати **від 26 до 50 балів**.

До **обов'язкових видів робіт** поточного контролю входять:

1. **Тестування** у ВНС з 8 тем навчальної дисципліни, які оцінюються максимум в 1 бал: $8 \times 1 = 8$ балів;
2. **Виконання практичних завдань** з розміщенням у ВНС, які оцінюються від 0 до 2 балів кожне завдання: $8 \times 2 = 16$ балів. Максимальний бал отримують здобувачі, які правильно виконали завдання. За допущені помилки віднімаються від 0,5 до 1 балу.
3. **Виконання обов'язкового індивідуального завдання** за окремим варіантом.

Індивідуальне завдання оцінюється в 26 балів, з яких максимально 20 балів за зміст і оформлення завдання і максимально 6 балів за захист.

Крім того здобувач може отримати бали за активність на заняттях (усне, фронтальне опитування), доповіді на семінарських заняттях максимально 1-2 бали за кожне заняття. Окремо додатковими балами (від 5 до 10 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей.

Студент, який вчасно не виконав усі 4 обов'язкові види робіт або не набрав 26 балів з поточного контролю, не допускається до екзамену.

Під час екзамену здобувач може отримати максимум **50 балів**. Екзамен складається з письмової та усної компонент. Письмова компонента – 40 балів. Під час усного спілкування з викладачем здобувач може отримати від 0 до 10 балів за правильні відповіді на запитання викладача.

7. Навчально – методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
2. Електронні навчальні посібники;
3. Питання до екзамену;
4. Методичні рекомендації до практичних занять;
5. Методичні рекомендації до виконання обов'язкового індивідуального завдання.

1. Рекомендована література БАЗОВА

1. Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні: монографія / А. І. Крисоватий, Н. Г. Синютка. – Львів: Українська академія друкарства, 2017. – 199 с.
2. Фінанси підприємств: підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.И Вівчар, О.М.Чубка. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. — 340 с.
3. Бюджетна система: навчальний посібник / Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. – Львів: ТНЕУ, 2019. – 328 с.
4. Ярошевич Н.Б. Бюджетна система: Практикум: Навчальний посібник / Н.Б.Ярошевич, І.Ю.Кондрат, А.І.Якимів- Львів: «Новий Світ-2000», 2019.-400 с.
5. Алексєєв І.В, Ярошевич Н.Б., Чушак – Голобородько А.М. Бюджетна система: Навчальний посібник. – К.: “Хай-Тек Прес”, 2007. – 376 с.
6. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К.: 2017. 119 с.
7. Гораль Л. Т., Спасів Н. Я., Мартинюк В. Ф., Маринчак Л. Р. Місцеві фінанси: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 350 с.
8. Євдокімова М.О. Місцеві фінанси: навч. посіб./ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Х., 2014. 343 с.
9. Жихор О. Б., Кириленко О. П., Тридід О. М. та ін. Місцеві фінанси: підручник / за ред. О. Б. Жихор, О. П. Кириленко; Ун-т банк. справи Нац. банку України. К.: УБС НБУ, 2015. 579 с.
10. Модернізація місцевих фінансів України в умовах економічних і соціальних трансформацій: монограф. / За ред. О.П. Кириленко. – Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2008. – 376 с.
11. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. – Тернопіль: Астон, 2015. – 360 с.
12. Письменний В.В. Місцеве оподаткування в умовах реформування податкової системи України: монограф. / В.В. Письменний. – Тернопіль: Видавн.-поліграф. центр «Економічна думка», 2011. – 196 с.
13. Письменний В.В. Місцеві фінанси: навч. посіб. / В.В. Письменний. – Тернопіль: Видавн.-поліграф. центр «Економічна думка», 2012. – 200 с.
14. Циммерманн Х. Муниципальные финансы: учеб. / Х. Циммерманн. – М.: Изд-во «Дело и Сервис». – 2003. – 352 с.

ДОПОМОЖНА

1. Синютка Н. Г. Детермінанти муніципальної боргової політики в Україні. Розділ 14 : монографія / Регіональні перетворення у світовому та українському вимірах / За наук. ред. Проф. А. І. Крисоватого, Є.В. Савельєва. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 388 с. - С. 218-230.

2. Synyutka N.G. Formation of the municipal debt policy in Ukraine. Part 2. 12 : Monograph / Social and Economic Priorities in the Context of Sustainable Development / Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2016. – 444pp. – P. 218- 223.

3. Грантрайтінг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.Є. Ігнатьєв та ін.]; за ред. О.В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.

4. Офіційний сайт Нацкомфінпослуг [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України // www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України – www.me.gov.ua.
4. Офіційний сайт Національного банку України // www.bank.gov.ua
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України // www.ukrstat.gov.ua
6. Офіційний Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку // www.nssmc.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України // www.minfin.gov.ua
8. Офіційний сайт Фондової біржі ПФТС // www.pfts.com

2. Політика щодо академічної добросусідності

Політика щодо академічної добросусідності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної добросусідності з урахуванням норм «Положення про академічну добросусідність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджено вченюю радою університету від 20.06.2017р., протокол №35).

3. УНПІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклузії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, I-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

4. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1			
2			